

UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby podľa i-ŠVP + i-ŠkVP	1 + 0 hod týždenne / 33 hodín ročne
Ročník	siedmy
Škola	Základná škola, Školská 840, 930 37 Lehnice
Kód a názov i-ŠVP	ISCED 2 I-ŠVP pre nižšie sekundárne vzdelávanie
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom i-ŠVP pre príslušný predmet.

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/vytvarna-vychova_nsv_2014.pdf

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Predmet výtvarná výchova nižšieho sekundárneho vzdelávania plynulo nadväzuje na výtvarnú výchovu v primárnom vzdelávaní. Naďalej vychádza z autentických skúseností žiaka, získaných výtvarnou činnosťou – z intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania sa. Rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Vzhľadom na psychický vývin zodpovedajúci veku, ustupuje spontánny prístup k vyjadrovaniu seba samého a vyjadrovaniu vonkajších podnetov. Väčšina žiakov v tomto období stráca svoju prirodzenú výrazovosť. VYV sa musí podieľať na tejto transformácii.

Uskutočňuje sa to:

- dôrazom na objaviteľský prístup k technikám, vyjadrovacím prostriedkom a médiám,
- nahradením nedostatku formálnych zručností pri vyjadrovaní reality, postupmi ktoré takéto zručnosti nevyžadujú,
- väčším dôrazom na myslenie žiaka, na príčinné súvislosti, vzťahy medzi javmi a poznávaciu funkciu umenia i vlastného vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami.

Ťažisko sebvýjadrovania sa, oproti primárnemu vzdelávaniu, prenáša na iné oblasti aktivity. Do vyučovania sú zaraďované prostriedky a činnosti, ktoré rozširujú možnosti poznávacieho procesu žiaka a dovoľujú mu naplniť jeho prirodzené ambície po vizuálnom vyjadrení skutočnosti, po poznávaní formálnej i obsahovej štruktúry sveta, po presnejšom zobrazení pozorovaných vzťahov, po vyššej technickej dokonalosti prejavu, po pluralite spôsobov vytvárania. Zapája sa koncepčné a konštrukčné myslenie, ktoré je uvádzané do vzťahu s myslením estetickým. Detskú spontánnosť má postupne nahrádzať jej dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť a sviežosť, spojená s pribúdaním vedomej tvorivej operatívosti. Žiak reaguje stále komplexnejšie podnety, reflektuje podnety prírodné, civilizačné i kultúrne. Zvyšujú sa jeho technické schopnosti. Preto vo výtvarnej výchove potrebuje objaviť oblasť nových možností, zodpovedajúcich svojmu vývinu.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Kognitívne ciele

- Poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií.
- Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry.
- Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich.
- Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia a iné kultúry.
- Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov (multimédiá, reklama, výtvarné médiá, architektúra, dizajn), k vedomému používaniu zobrazovania a jeho kritickej selekcii.

Senzomotorické ciele

- Vedome rozvíjať tvorivosť.
- Umocniť žiakovi vývoj od detského, spontánneho spôsobu vyjadrovania k vyjadrovaniu cieľavedomému, s dôrazom na vlastný prístup, vlastný názor a vkus.
- Naďalej rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie zobrazovacích vzorcov.
- Prostredníctvom VV rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch.
- Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

- Formovať kultúrne a postoje.
- Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií;
- Cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry vo vzťahu k tradícii, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.
- Formovať celistvú osobnosť.
- Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať citenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

3. OBSAH UČEBNÉHO PREDMETU, VZDELÁVACÍ ŠTANDARD, KOMPETENCIE...

Obsah vyučovania VYV tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému.

- ❖ **Výtvarné vyjadrovacie prostriedky / 4 hodiny /** poriadok a chaos, zámer a náhoda v umení
- ❖ **Možnosti zobrazovania videného sveta / 4 hodín /** zobrazovanie priestoru, zobrazovanie krajiny, umenie inštalácie, priestor v architektúre
- ❖ **Podnety výtvarného umenia /3 hodiny /** dadaizmus, ready-made, pop-art, akčné umenie
- ❖ **Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia / 2 hodiny/** renesančné umenie, renesancia na Slovensku
- ❖ **Škola v galérii / 1 hodina/** obraz a slovo
- ❖ **Podnety architektúry / 3 hodiny/** typ a funkcia stavby, výraz stavby
- ❖ **Podnety fotografie / 1 hodina/** fotografická reportáž
- ❖ **Podnety videa a filmu / 2 hodiny/** scenár, príprava filmu a videa
- ❖ **Elektronické médiá / 3 hodiny /** zobrazovanie priestoru v počítači, zmeny tvaru v počítači
- ❖ **Podnety dizajnu / 2 hodiny/** navrhni svoj výrobok
- ❖ **Tradície a podnety remesiel / 2 hodina/** výtvarné spracovanie legendy, histórie obce, regiónu
- ❖ **Synestetické podnety / 2 hodiny/** vyjadriť vizuálne chuťový vnem
- ❖ **Podnety poznávania sveta /2 hodiny/** grafické znázornenie pojmov
- ❖ **Tvorba a príprava, realizácia celoškolského projektu /2 hodiny/**

Vzdelávací štandard

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Výtvarné vyjadrovacie prostriedky (4h) Poriadok a chaos- usporadúvanie prvkov v kompozícii. Náhodná a konštruovaná zostava kompozícia. Symetrické a asymetrické usporiadanie, rytmus-arytmia, zámerná-náhodná kompozícia (automatizmus, improvizácia, neporiadok). Geometrická a lyrická abstrakcia.</p>	<p>Žiak na konci 7.ročníka základnej školy vie/dokáže: Vytvoriť rôzne typy kompozície zo zvolených prvkov.</p> <p>Zobraziť jednoduché priestorové vzťahy v perspektíve.</p> <p>Rozpoznať typické znaky umenia pop-artu.</p> <p>Pomenovať súvislosti a rozdiely medzi vybranými umeleckými štýlmi.</p> <p>Poznať typické znaky renesančného maliarstva, sochárstva, architektúry. Rozpoznať typické znaky vybraných umeleckých slohov- ich súvislosti, rozdiely.</p>
<p>Možnosti zobrazovania videného sveta (4h) Zobrazovanie priestoru, lineárna perspektíva, pozorovanie a konštrukcia, Interiér. Zobrazenie architektonického tvaru v krajine- exteriér, lineárna kresba, kolorovanie. Renesančné zobrazenia perspektívy (F.Brunelleschi, Massacio, P.della Francesca, L.da Vinci....)</p>	
<p>Podnety výtvarného umenia (3h) Dadaizmus a pop art (obrazy, objekty/ asambláže), dadaistický text, dadaistický objekt Ready-made-kompozícia z najedného predmetu. Pop art- výtvarné hry s reklamou (ikonografia každodennosti, masmédií, reklamy), zväčšeninou, zmnožením, materiálou zmenou (napr. mäkká plastika). Nový realizmus (dekoláž, konkrétna poézia, kompresia, akumulácia)</p>	
<p>Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia (2h) Renesančné umenie (maliarstvo, sochárstvo, technické návrhy, architektúra) Výtvarné reakcie žiakov (napr. renesančná móda, doplnky, stroje, stavby...), uvedenie do dobovej situácie- príbeh renesančného umelca.</p>	

Škola v galérii (1h)

Slovo a obraz (porovnanie slovného opisu a zobrazenia toho istého motívu).

Výtvarná interpretácia umeleckého diela podľa slovného opisu inej osoby a podľa vlastného videnia diela v galérii (alebo reprodukcie), vlastný opis (námetu, témy, príbehu výtvarného diela v galérii- na reprodukcii).

Podnety architektúry (3h)

Návrhy architektúr s rôznou funkciou a účelom, charakteristika členenia, tvaru a výrazu.

Funkcie architektonického priestoru: priestor pre sústredenie, učenie sa, výtvarné činnosti, pohyb, odpočinok...spoločný a súkromný priestor, sviatočný (posvätný) a všedný priestor, vonkajší a vnútorný priestor.

Výraz architektonického priestoru: napr. stiesnený, smutný, chladný, intímny, príjemný, veľkolepý, slávnostný, veselý...

Typy architektonických priestorov.

Podnety fotografie (1h)

Fotografovanie krajiny, premeny denného svetla, formát, výraz, približovanie, detail, celok, ukážky krajinárskej fotografie.

Podnety videa a filmu (2h)

Scenár, príprava videa a klipu (námet, akcia, dej), rozkreslenie kľúčových scén, návrh postáv návrh filmovej scény, kostýmu ku scenáru.

Elektronické médiá (3h)

Telesá v 3D programe (nástroje, Rectangle, Circle, Move, Copy, Push/Pull. Select, Line, Arc, Eraser, Zoom, PaintBucket).

Kompozície z kvádrov, kociek, valcov, alebo architektúra, kopírovanie, spájanie telies, vyfarbovanie telies, priradovanie textúr, ukladanie modelov do formátu skp, export do formátu jpg.

Podnety dizajnu (2 h)

Návrh dizajnu výrobku (napr. automobil, bicykel, domáci spotrebič, počítač, športové náradie...)

Tvar vo vzťahu k funkčnosti a vizuálnej zaujímavosti, dizajn výrobkov a transportdizajn (dizajn dopravných prostriedkov).

Tradície a podnety remesiel (2 h)

Legends a história regiónu (obce, sociálnej skupiny), pamiatky regiónu a ich príbehy.

Miestne zvyky, remeselné tradície, ich história, výtvarná reprezentácia regionálnych legiend, histórie, pamiatok, remeselných tradícií.

Synestetické podnety (2h)

Vyjadrenie chuti výtvarnými prostriedkami (zobrazujúcim alebo abstraktným spôsobom).

Koreniny, bylinky, čaje, jedlá a ich farebné (tvarové, materiálové, gestické...) vyjadrenie.

Podnety poznávania sveta (2h)

Výtvarné interpretácie gramatických tvarov (napr. slovných druhov, vetných členov, homoným, synonym, opozít...), priradovanie výtvarných znakov ku slovám.

Vizuálna poézia (náhrada slov grafickými znakmi, obrazmi, fotografiami, prírodninami alebo objektmi, predmetmi).

Slovne a výtvarne interpretovať videné výtvarné dielo.

Nakresliť návrh architektúry vybraného typu.

Rozlíšiť charakteristické funkcie architektonického priestoru.

Rozlíšiť výraz architektonického priestoru.

Použiť pri fotografovaní vhodnú expozíciu a režim.

Pripraviť krátky scenár a storybord videa.

Nakresliť telesá v 3D programe.

Vytvoriť vlastnú kompozíciu spájaním 3D telies v grafickom programe.

Navrhnuť tvar úžitkového predmetu.

výtvarne interpretovať vybrané typické zvyky alebo pamiatky svojho regiónu.

Výtvarne vyjadriť subjektívnu vizuálnu predstavu chuťového vnemu.

Vytvoriť grafické znázornenie gramatických pojmov alebo vzťahov.

Porovnávať súvislosti, vzájomné vzťahy medzi výtvarnými znakmi (zobrazovacími) a slovami.

Tvorba a príprava, realizácia celoškolského projektu (2h)

Projekt podľa zvolenej ročníkovej témy.

Výtvarne zareagovať na témy dejepisu a zemepisu, ďalších predmetov.

Kľúčové kompetencie, zručnosti a spôsobilosti**formálne zručnosti**

Žiak dokáže :

- zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu,
- dokázať vybrať časti videnej skutočnosti za účelom zobrazenia
- hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi,
- vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, fotografovania, priestorového vytvárania objektu, plastiky,
- vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnerskeho návrhu,
- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky, komponovať a štylizovať – prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty
- vo svojom vyjadrovanom procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce (regiónu), svojho sociálneho prostredia,
- vo svojom vyjadrovanom procese spracovať charakteristické podnety vybraných tendencií umenia 20. stor.
- vo svojom vyjadrovanom procese spracovávať podnety z iných predmetov.

technické zručnosti

Žiak dokáže :

- zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi
- kresliť prostredníctvom linky a valéru
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze
- zvládnuť techniku konštrukcie objektu
- zvládnuť základy modelovania
- zvládnuť základné úpravy digitálneho obrazu

Mentálne spôsobilosti

Žiak dokáže:

- vedieť odôvodniť výber častí alebo prvkov zobrazovanej skutočnosti alebo hľadiska
- chápať niektoré spôsoby transformácie obrazu ako výtvarný spôsob vyjadrovania skutočnosti
- vnímať a analyticky porovnať charakter okolitej krajiny, výtvarne reflektovať špecifiká svojho prostredia
- uvedomovať si možnosti výtvarného vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy
- pokúšať sa o charakterizáciu seba samého.

Postoje

U žiaka sa formujú tieto postoje

- otvorenosť voči experimentovaniu
- otvorenosť voči hľadaniu analógií
- náklonnosť k uvedenému hľadaniu vlastných riešení
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí
- spolupracovať pri realizácii vlastných konceptov a zosúladiť ich s ponímaním iných žiakov

Prierezové témy

Prierezové témy sú uvedené v učebných osnovách predmetu a sú začlenené do predmetu výtvarná výchova podľa svojho obsahu nasledovne:

Multikultúrna výchova:

Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.

❖ Scenár, literárna príprava filmu a videa, spájanie rôznych druhov umenia

❖ Transformácie tvaru

Mediálna výchova:

Cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom

orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú.

- ❖ Fotografická reportáž
- ❖ Môj uhol pohľadu
- ❖ Príprava filmu
- ❖ Video o našej triede
- ❖ Transformácie tvaru
- ❖ Poňatie skutočnosti

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebazpoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

- ❖ Poriadok a chaos,
- ❖ Takto vidím svet ja
- ❖ Môj svet
- ❖ Výtvarné štýly 20. storočia
- ❖ Svet veľkých maliarov
- ❖ Krása ducha
- ❖ Krása farieb
- ❖ Video o našej triede
- ❖ Čaro Vianoc
- ❖ Návrh úžitkového predmetu
- ❖ Podnety krajčírstva
- ❖ P. O. Hviezdoslav v obraze
- ❖ Môj literárny hrdina
- ❖ Ľudské telo
- ❖ Škola v galérii

Environmentálna výchova:

Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu.

- ❖ Jeseň v prírode
- ❖ Som staviteľ
- ❖ Priestor, v ktorom žijem
- ❖ Telo človeka
- ❖ V ríši zvierat
- ❖ Rozprávkový svet
- ❖ Poznávanie „koreňov“

Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke:

Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel.

Ochrana života a zdravia:

Prierezová téma sa zameriava na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. U žiakov by sa mal formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

- ❖ Inšpirácia krásou prírody
- ❖ Krása farieb
- ❖ Som staviteľ
- ❖ Ľudské telo

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti:

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

- ❖ Scenár, literárna príprava filmu a videa, spájanie rôznych druhov umenia
- ❖ Akčné umenie
- ❖ Video o našej triede
- ❖ Poňatie skutočnosti
- ❖ Vizualna poézia

4. METÓDY A FORMY PRÁCE

Vyučovanie VYV je programovaný a riadený proces v ktorom ale učiteľ iniciuje, rešpektuje a podporuje nápady a individuálne riešenia žiaka.

Východiskami tohto procesu sú:

1. činnosti žiakov, ktoré vychádzajú z myšlienkových, formálnych a technických procesov výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry;
2. témy/námety/obsahy zobrazovania, ktoré majú svoj dôležitý antropologický a kultúrny charakter; VV predstavuje v rámci obsahu vyučovania jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:
  - a) koncepty časopriestoru (čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...)
  - b) kultúrne archetypy vyjadrovania prírody (živly, prírodné polarities...)
  - c) kategórie estetického prežívania (krása, škaredosť, neurčitost', drsnosť, jemnosť ...)
  - d) kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý ...; kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta)
  - e) kategórie efektivity (radosť, bolesť, smútok, náladu ...).

Pedagogické stratégie

Metódy

- motivačné metódy: motivačné rozprávanie , motivačný rozhovor
- expozičné metódy: vysvetľovanie , inštruktáž
- praktické aktivity: práca dvojíc a skupín
- samostatné experimentovanie prostredníctvom IKT
- metóda brainstormingu

Organizačné formy :

- hromadná
- skupinová
- práca v dvojici
- individuálna

Vyučovanie hodiny:

- základného typu
- expozičného typu
- aplikačného typu

5. UČEBNÉ ZDROJE

Čarný, Ladislav a kol. , 2011. Výtvarná výchova pre 7. roč. ZŠ a 2. roč. gymnázia s 8ročným štúdiom. Združenie EDUCO.

<http://www.youtube.com/watch?v=lhmD3Ln8ops>

<http://www.youtube.com/watch?v=YSQLnwLtGVM>, <http://www.youtube.com/watch?v=0UqoEeKLThA&feature=related>

reprodukcie výtvarných diel

6. HODNOTENIE PREDMETU

Predmet VYV je klasifikovaný na vysvedčení známkami. Metodika hodnotenia je rozpracovaná v metodickej prílohe. Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s ročníkovými kompetenciami. V procese hodnotenia v predmete Výchova umením pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Zohľadňujeme jeho individuálne danosti, talent, schopnosti a zručnosti. Vzhľadom na to, že dôležité miesto v rozvoji osobnosti žiaka zastáva rodina, berieme do úvahy aj sociálne prostredie, z ktorého žiak pochádza.

Prospech žiaka sa v predmete Výtvarná výchova klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získavame týmito metódami, formami a prostriedkami:

- a) sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosť na vyučovanie
- b) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka

- c) rozhovormi so žiakom
- d) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka
- e) uplatňujeme metódy menej riadené, napr. sebahodnotenie, referát, súbor prác vypovedajúci o jeho výkone

Hodnotíme: aktívnu prácu žiaka na vyučovacích hodinách, t. j. realizovanie zadaných individuálnych aj kolektívnych úloh, aktívny prístup k riešeniu zadaných problémov, prezentovanie vlastných vedomostí, názorov a postojov, zručnosť, tvorivosť, snaživosť, záujem o predmet, kvalitu prezentovaných výstupov a pod.

Súčasťou hodnotenia žiaka je aj príbežné slovné hodnotenie a pochvala.

Pri hodnotení žiakov so špeciálnymi vzdelávacími potrebami budeme postupovať v zmysle odporúčaných záverov psychologického vyšetrenia.

Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s ročníkovými kompetenciami a je potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie a ich postupné dosahovanie na zreteli.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

a/ priebeh vytvárania postojov:

- prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy
- otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení
- cieľavedomosť riešení
- záujem o činnosť v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok
- schopnosť spolupracovať
- schopnosť zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov

b/ priebeh získavania zručností a spôsobilostí

- technické zručnosti – ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi
- formálne zručnosti – vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie
- mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia

c/ priebeh získavania vedomostí

- znalosti oblastí vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami
- pochopenie výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho
- znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania

d/ schopnosť realizácie výsledného artefaktu

Orientačný opis kritérií vo vzťahu ku škále hodnotenia VYV v 5. – 9. roč. ZŠ:

Výborný- žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni, je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu. Žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje v oblasti vizuálnej kultúry, ovláda zručnosti podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti na úrovni vnímania, prežívania, fantázie, predstavivosti, žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky a ich výsledky, žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám, žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných, žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam

Chválitebný- žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý

Dobry- žiak realizuje edukačné úlohy primerane, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom

Dostatočný- žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach

Nedostatočný- žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces, neodporúčame používať stupeň nedostatočný pri hodnotení.